

A MAGYAR NEMZETBIZTONSÁG BELÜGYMINISZTERIUMA

SZIGORUAN TITKOS!

Csak a BM. politikai szervek használatára.

1982. IX. 25

A MINISZTERIUMI RENDELET a 2003. évi III. bekezdésére figyelemmel.

SZERV: Komárom m. Rendőrfőkapitányság (7)

OSZTALY: III/II. Osztály

Tájékoztató dosszié

SZAM: 21-T-375/2.

NEV (Fedőnév): "PROFESSZOR"

dr. WADARKAY ÁRPAD,

MEGNYITVA: 1972. aug. 26.

BMK Nemzetbiztonsági Hivatal
Az irat az 1995. évi LXV. tv.
alapján felülvizsgált.
Tki.sz. 110
Érv. idő 2006. év. hó
Minősítő: ...

LEZARVA: 1974. 8

ARCHIV SZAM:

BMK Nemzetbiztonsági Hivatal
Az irat az 1995. évi LXV. tv.
alapján felülvizsgált.
Tki.sz. 110
Érv. idő 2006. év. hó
Minősítő: ...

0-15472

NEMZETBIZTONSÁGI HIVATAL

FENNTARTÁS: TITKOS
Érvényes: 21. év. hó. nap.

0-15

472/1.

59/11923/1972.

„Szigorúan titkos!”
Különösen fontos!

49

Figyelés kezdete: 06.00 h-kor

Figyelés vége: 21.00 h-kor

1. sz. példány.

3. számú JELENTÉS

„PROFESSZOR” figyeléséről

BM. III/1P-1 OSZTÁLY VEZETŐJÉNEK! -nak
Budapest, 196 72. július 19-én, -n

SZIGORÚAN	
kt. sz.: 13-213	3
Érk.: 72. VII. 21.	

„Professzor” és felesége

11.59 h-kor bementek a Berlin étterem kerthelyiségébe, ahol a hátsó asztalok egyikéhez mentek, már ott ült egy kb. 40-45 éves, 180-185 cm magas, barna hátrafésült hajú, erősen kopaszodó magas homlokú, hosszukás lefelé keskenyedő arcú, egyenes keskeny kissé előre álló orru, keskeny szájszélű, közepes testalkatu, egyenes testtartású férfi, kinek ruházata kék rövid ujjú ing, sötét nadrág, barna félcipő.

- 2 -

Fedőneve: "G O L I Á T "

és egy kb. 40-42 éves, 150-155 cm magas, fekete rövid hajú, ovális arcú, kreol ráncos arcború, keskeny orrélű, széles ajku, sovány testalkatu, egyenes testtartású nő, kinek ruházata: zöld-sárga mintás nyári ruha, fehér szandál.

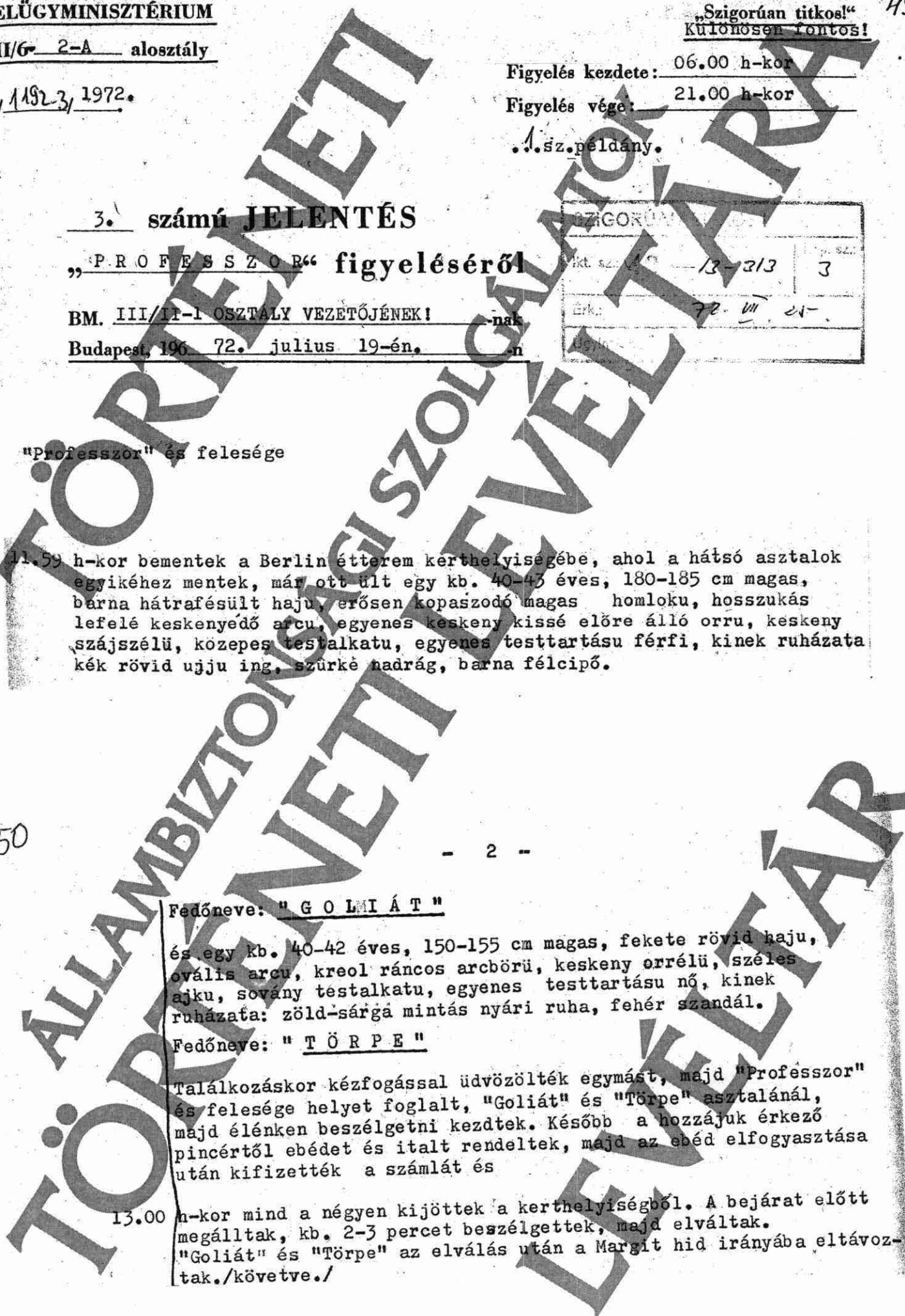
Fedőneve: " T Ö R P E "

Találkozáskor kézfogással üdvözölték egymást, majd "Professzor" és felesége helyet foglalt, "Goliát" és "Törpe" asztalánál, majd élénken beszélgetni kezdtek. Később a hozzájuk érkező pincértől ebédet és italt rendeltek, majd az ebéd elfogyasztása után kifizették a számlát és

13.00 n-kor mind a négyen kijöttek a kerthelyiségből. A bejárat előtt megálltak, kb. 2-3 percet beszélgettek, majd elváltak. "Goliát" és "Törpe" az elválás után a Margit hid irányába eltávoztak./követve./

ABTL-3.15-0-15472/1

50

TÖRTÉNETI
BIZTONSÁGI SZOLGÁLTATÓK
LEVÉLTÁRA

"Góliát" és "Törpe" az elválás után a Szent István köruton, Sallai Imre utcán, Katona József utcán haladva
13.07 h-kor mindketten bementek a Katona József utcában lévő zöldséges üzletbe és dinnyét vásároltak.
13.11 h-kor mindketten kijöttek a fenti helyről és sétáló léptekkel élénken beszélgetve a Katona József utcán, Pozsonyi uton haladva
13.14 h-kor bementek a Pozsonyi ut 14.sz. alatt lévő csemege közertbe.
/nem köv./
13.18 h-kor mindketten kijöttek a fenti helyről és a Pozsonyi uton haladva
13.20 h-kor "Törpe" a Pozsonyi ut és Radnóti Miklós utca sarkán lévő Delikátesse husboltba bement. "Góliát" az üzlet előtt várakozott.
13.22 h-kor "Törpe" kijött a fenti üzletből, belekarolt "Góliátba" és a Radnóti Miklós utcán haladva
13.28 h-kor bementek a Radnóti Miklós utca 45.sz. házban, ahol felmentek az V.emeletre és bementek a 2.sz. lakásba.

"Góliát" fn. kapcsolat személyadatai az alábbiak:

Név: FEHÉR FERENC PÉTER
 Született: Budapest, 1953.XII.22.
 Anyja neve: Hollós Olga
 Isk.végz.: tudományegyetem
 Szakképzettsége: középiskolai tanár
 Foglalkozása: ösztöndíjas aspiráns
 Munkahelye: T.U.B.V., Münnich F.u.9.
 Állampolg: magyar
 All.lakása: Budapest, XIII., Radnóti M.u.45.V.2.
 Szig.szám: AU-III.758042
 Katonai rfok.: tizedes

"Törpe" fn. kapcsolat személyadatai az alábbiak:

Név: FEHÉR FERENCNÉ
 Leánykori név: Heller Ágnes /Ezt használja/
 Született: Budapest, 1929.május 12.
 Anyja neve: Ligeti Angyalka
 Isk.végz.: tudományegyetem
 Szakképzettsége: középiskolai tanár
 Foglalkozása: tudományos kutató
 Munkahelye: MTA Szociológiai Kutató csoport
 Állampolg: magyar
 All.lakása: Budapest, XIII., Radnóti M.u.45.V.2.
 Szig.szám: AU-III.756127

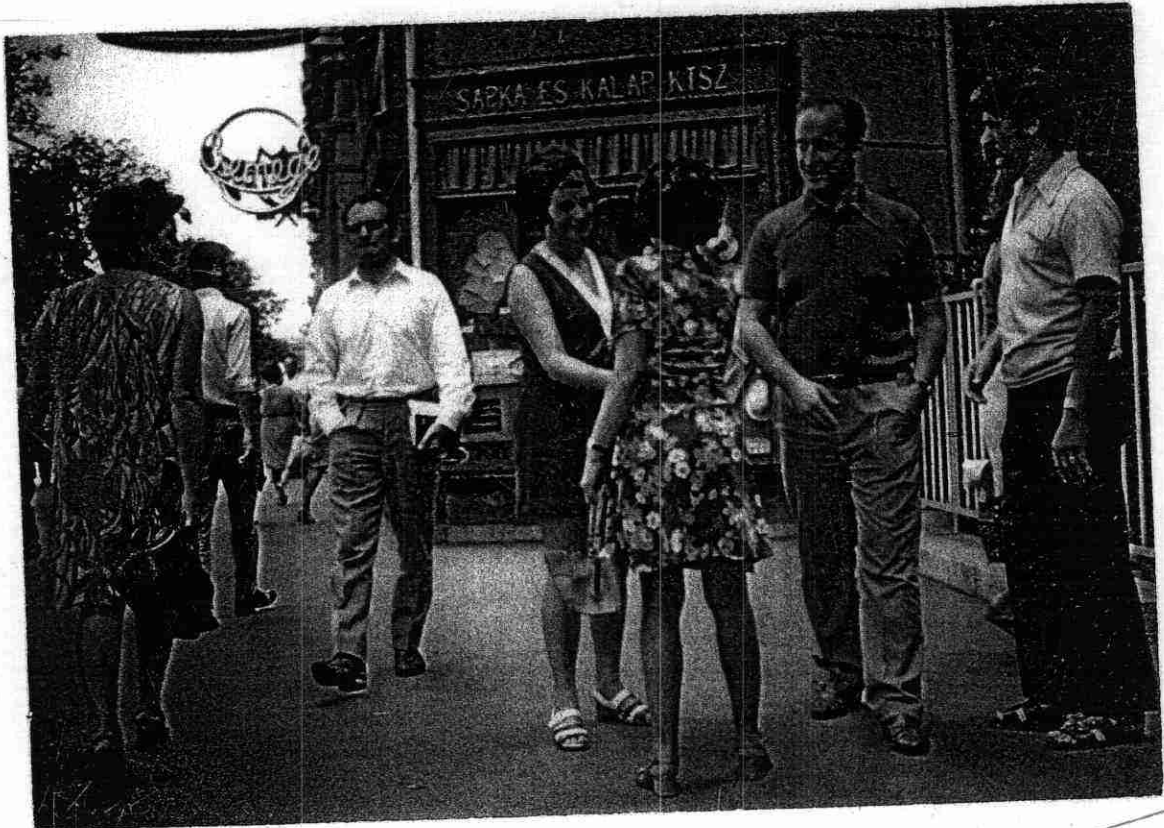
P.
 /Földesi Jenő r.ezredes/
 osztályvezető

Tóty László öy.
 /Góczán István r.örgg./
 alosztályvezető

Nyt.sz: 981-299/1972.
 K: 3 pld./3 lapon.
 G: F.Csné.

M: 1 pld.III/II-1-A.Alosztály Vezetőjének!
 Dr.Rédei Miklós r.alez. elvtársnak!
 2 pld.III/2 Osztály.

AZ ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLTATÓK
TÖRTÉNETI LEVELTÁR-ÁBAN ÖZÖLT
eredeti irattól készült másolat.

Készült: 1972. július 19-én "PROFESSZOR" fn. személy
3 sz. jelentéséhez.

"PROFESSZOR", felesége, valamint "Góliát"
és "Törpe" a Berlin Étterem kerthelyiségéből
való távozásakor.

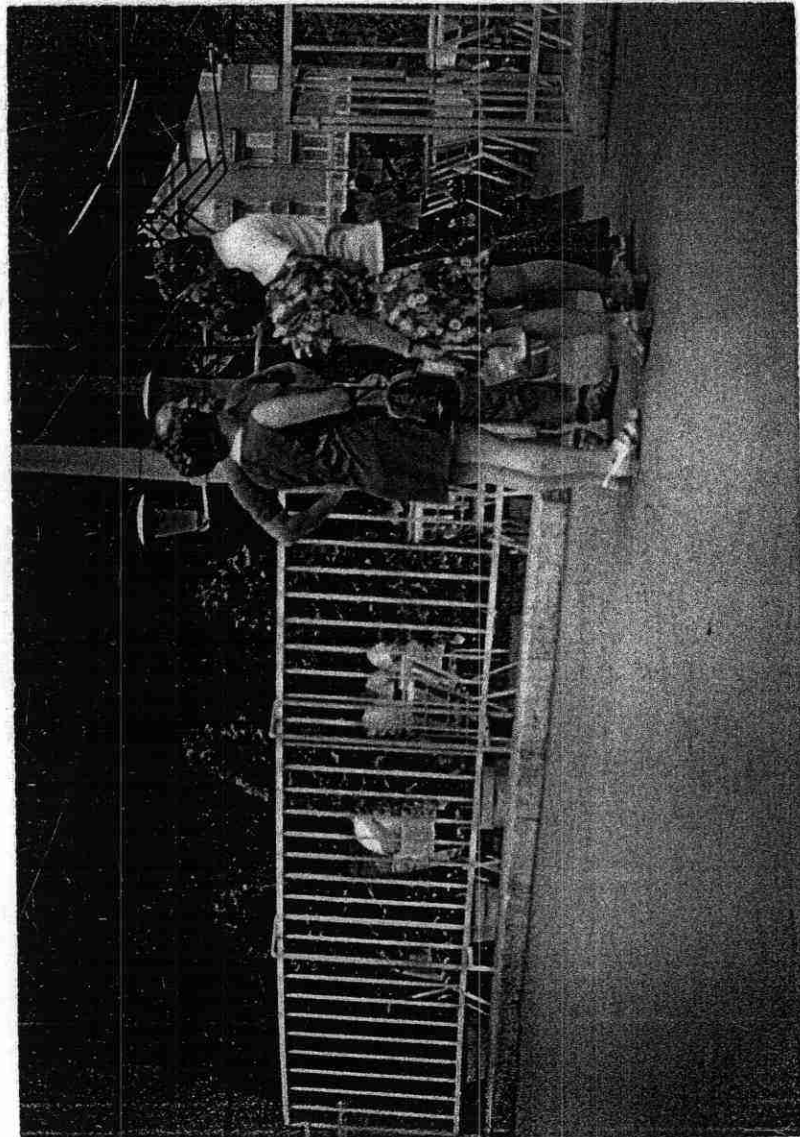
x = "PROFESSZOR"
xx = "PROFESSZOR" felesége
1 = "Góliát"
2 = "Törpe"

AZ ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR-ÁBAN ŐRZÖTT
eredeti iratról készült másolat.

A/BTK - 3. 15 - 0 - 15472/1

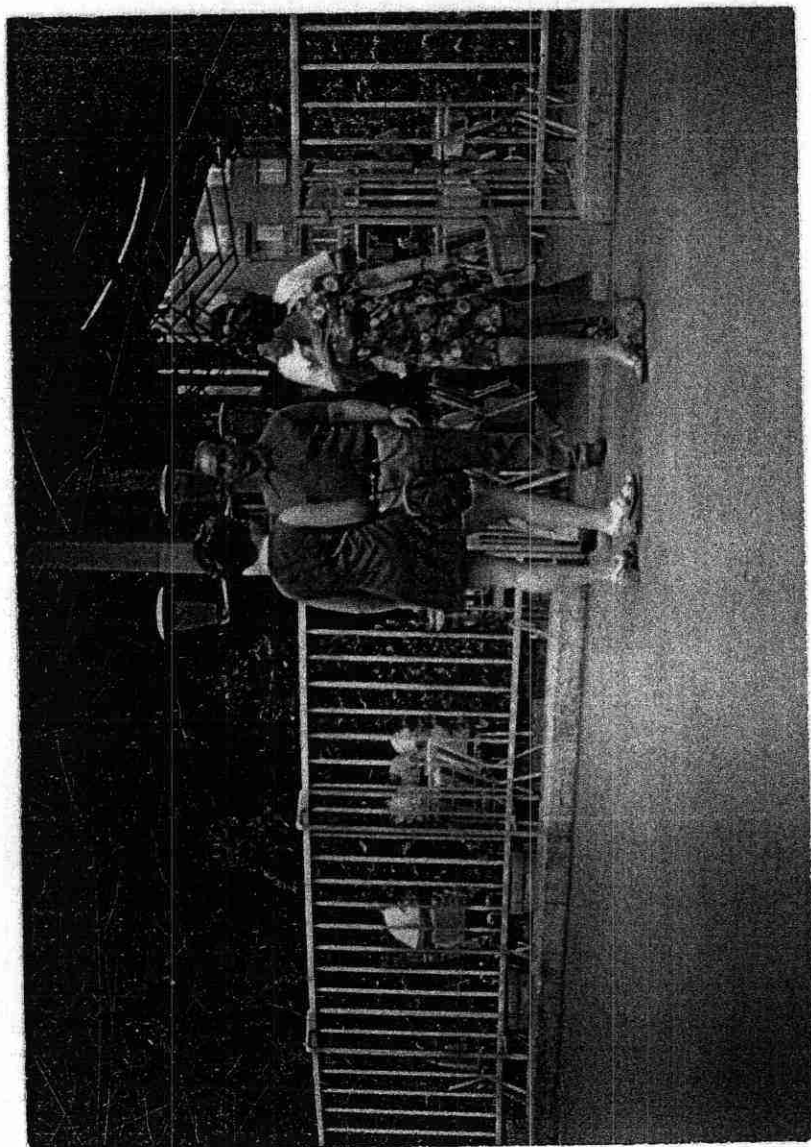
T/68

AZ ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR-ÁBAN ŐRZÖTT
eredeti iratról készült másolat.

ABTK-3.15-0-15472/1

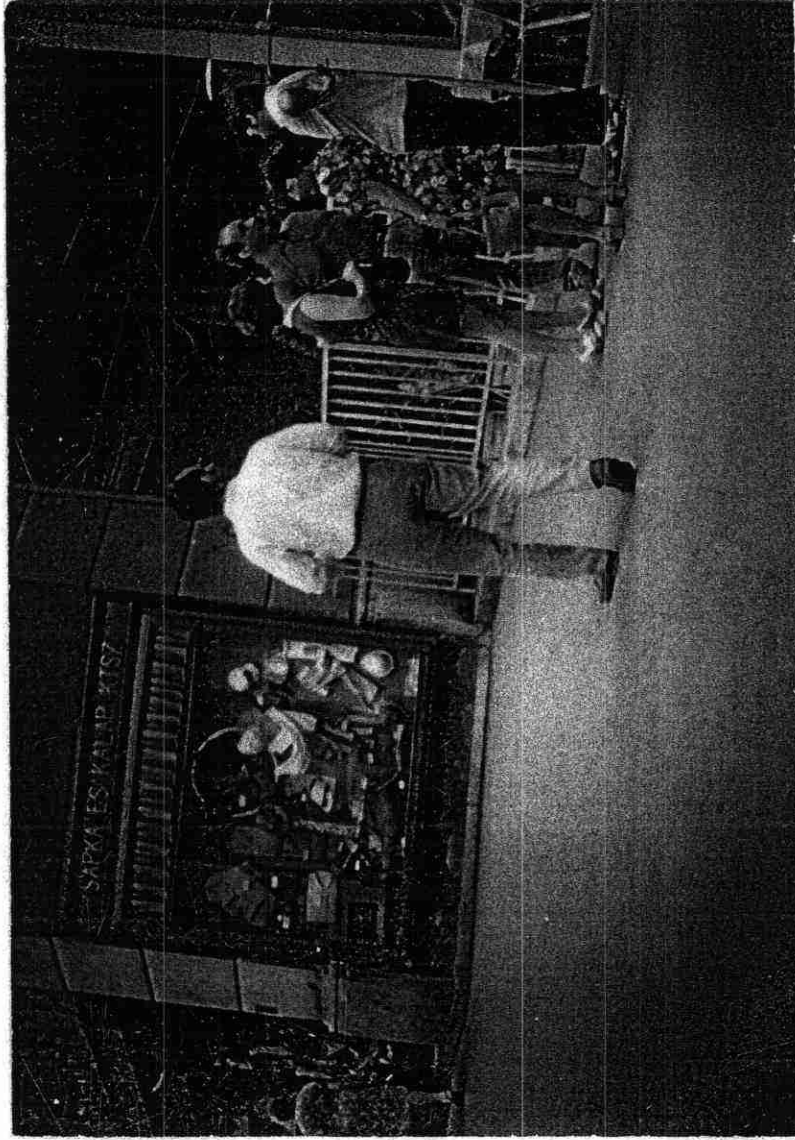
T/68

AZ ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR-ÁBAN ŐRZÖTT
eredeti iratról készült másolat.

ABTK-3.15-0-15472/1

T/68

Az ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR-ában őrzött
eredeti iratról készült másolat.

ABTL - 3.15 - 0 - 15492 / 11

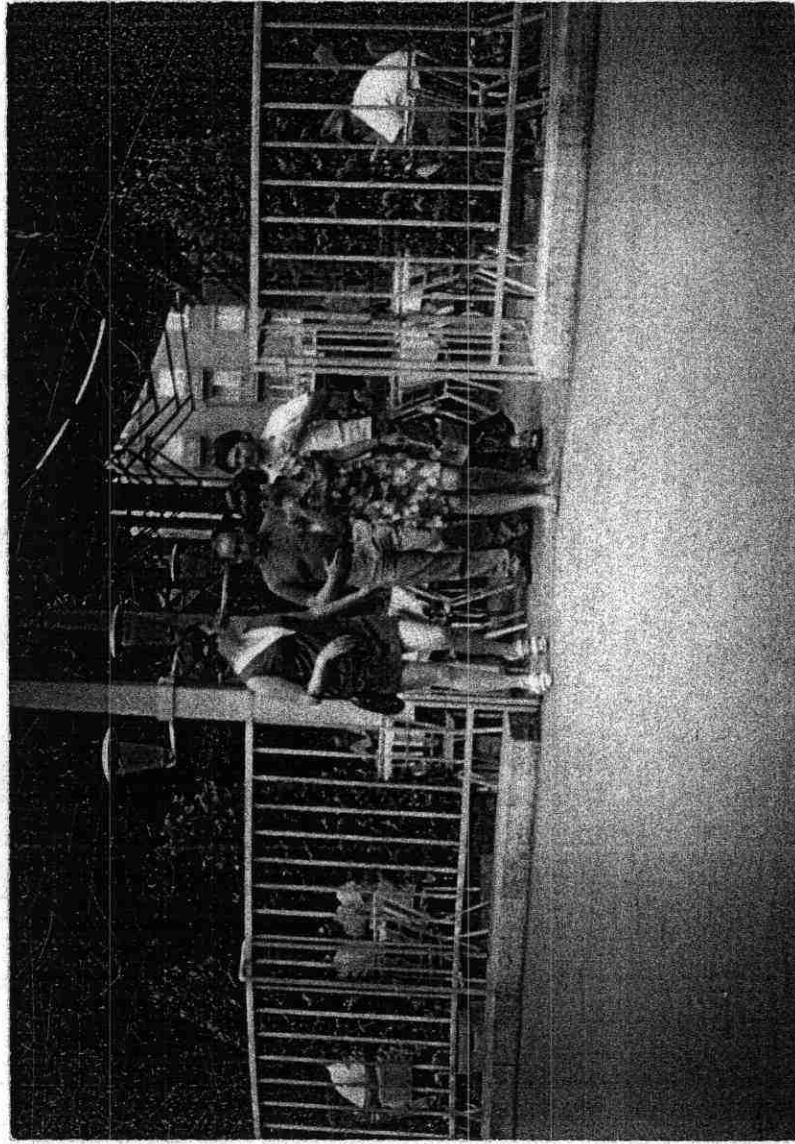
10

Az ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR-ában őrzött
eredeti iratról készült másolat.

ABTH - 3.15 - 0 - 15472 / 1

T/68

Az ÁLLAMBIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK
TÖRTÉNETI LEVÉLTÁR-ában őrzött
eredeti iratokról készült másolat

ABTL-3.1.5-0-15492/1

T/68

ABTL - 3.15 - 0 - 15492/11

60-6913/72

A 020/1967. számú belügyminiszteri parancs alapján 1236 PP, II. sz. adatlapon jelentve	22
Kelt: 1972. év 11. hó 09. nap	

Rován pds

Tárgy: "PROFESSZOR" fn. ügyben
1972. VII. 17 - 27 között
bevezetett külső konspi-
rált figyelésről -

A 020/1967. számú belügyminiszteri parancs alapján 12409 sz. adatlapon jelentve	22
Kelt: 1972. év 11. hó 09. nap	

Rován pds

ÉRTEKELŐ JELENTÉS.

Tatabánya, 1972. szeptember 22.

"PROFESSZOR" 1972. június 18. óta tartózkodik ismét hazánkban eselédjével rokonlátogatás céljából.

- 2 -

A 3. számú figyelési jelentés alapján a következők jutottak tudomásunkra:

1972. július 19.-én "PROFESSZOR" és felesége gépkocsival Budapestre utazott. Délelőtt 11 óra 6 perckor felkeresték az MTA. Szociológiai Intézetet, ahol 11 óra 50 perctig tartózkodtak, majd onnan a "Berlin" étterembe mentek.

Az étterem kerthelyiségébe a hátsó asztalok egyikéhez mentek, ahol már ott ült egy kb. 40-43 év körüli házaspár. Kézfogással üdvözölték egymást, "PROFESSZOR" és felesége az asztalnál helyet foglaltak, majd élénken beszélgetni kezdtek.

ABTK-3.1.5-0-15472/1

1

A figyelési jelentésben a házaspár "GÓLIÁT" és "TÖRPE" fedőnéven szerepel, adataik a következők:

"GÓLIÁT" Fehér Ferenc Péter /:Budapest, 1933. XII. 22. anyja: Hollós Olga, foglalkozása, ösztöndíjas aspiráns, munkahelye: T.U.B.V. Bp., München F.-u 9. magyar állampolgár /: Budapest, XIII., Radnóti M.-u 45. V.em. 2.

"TÖRPE" Fehér Ferencné szül. Heller Ágnes /:Bpest, 1929. V. 12. anyja: Ligeti Angyalka, fogl.: tudományos kutató, munkahelye: MTA. Szociológiai Kutató Csoport, magyar állampolgár /: Budapest, XIII., Radnóti M.-u 45. V.em. 2. szám alatti lakosok.

Találkozásuk jellegéből arra lehet következtetni, hogy korábbról ismerik egymást, a találkozásuk előre meg volt beszélve. Kb. 1 órahosszat tartózkodtak a szórakozó helyen, ételt, italt fogyasztottak, majd 13 órakor az étteremből együtt kijöttek és a bejárat előtt elkészö-ve elváltak.

ÉRTÉKELÉS:

" PROFESSZOR " fn. úgymen bevezetett külső konspirált figyelés

Felszínre hozott ezideig ismeretlen kapcsolatokat, mint pl. "GÓLIÁT" és felesége

MEGJEGYZÉS:

Az értékelő jelentés egy példányát a BM.III/II-1-A. Alosztálynak tájékoztatás és koordinálás céljából megküldöm.

1: Galus József, r.fhdgy. :/

Kytez: 40/1084
Ké: 2 pl/6 lap.

Cé: 1 pl. 21-T-375.ev.Cs.
Kerje: 1 pl. BM.III/II-1-A. Aloszt.Bp.

BELÜGYMINISZTERIUM

ESZIGORUAN TITKOS !

11-4106/73

J E L E N T É S

Megbízható adataink szerint 1973. augusztus 17-én FEHÉR FERENC és HELLER ÁGNES helyzetük megoldásának lehetőségeiről beszélgettek Kadarkai Árpád USA állampolgárral, aki a többi között elmondotta:

"Most Magyarországnak talán a legnagyobb ügye fog menni az Amerikai Kongresszusban szeptember közepe felé, és hát ez a bizottság ami ...annak én vagyok a szaktanácsa.../dó-ja/. Magyarország ...legalábbis 48-tól akarja, hogy egy ilyen tarifa egyezmény legyen az Egyesült Államok különleges... kedvezményes... Ez a jugoszlávoknak és a lengyeleknek már meg van. Na most ez a ...érdekelve vannak a magyar ügyben ...magyar állam ...kiadó ...elhalasztja ennek a... Akartak-e ilyen?

Fehér Ferenc kijelentette: "Egyet mondhatok határozottan, hogyha most bármelyikünk erre a kérdésre neked felel, akkor olyan simán... /lecsuknak/, hogy ezt te még csak el sem tudod képzelni... Nagyon ajánlok most az érintkezésben egy bizonyos óvatosságot."

B u d a p e s t , 1973. augusztus 29.

4/7-192

K. 5 pld

Felterj., III/II_1. 0.

"Fekete" cs.do.

táj.alo. táj.ti.

11-168/74

210-25/1/74

ÖSSZEFOGLALÓ JELENTÉS

K a d a r k a y Árpád USA állampolgár

a "Fekete" fedőnevű ügyben bizalmas nyomozás alá vont Fehér Ferenc, Heller Ágnes, Márkus György, Márkus Györgyné, Vajda Mihály és Vajda Mihályné kapcsolata. Megbízható anyagokkal rendelkezünk arra, hogy egyetért a fentiek szélsőjobboldali-revizionista politikai koncepciójával.

Az ellenük 1973-ban lefolytatott párt- és állami vizsgálat után Kadarkay ígéretet tett arra, hogy ügyükről tájékoztatja nyugati barátait. Kadarkay Árpád 1973 augusztusában ismét járt Magyarországon és többek között tárgyalt Fehér Ferencékkel is. Mivel számításba jött, hogy segítséget nyújt írásaik külföldre való kijuttatásában, a BM III/II. Csfség. illetékes osztályával közösen intézkedtünk fokozott vámenlőrzésének elrendeléséről és végrehajtásáról.

ABTL-3.15-0-15472/1

Megbízható adataink szerint Kadarkay Árpád 1973. december 20-i keltezéssel levelet kívánt eljuttatni Fehér Ferencnek, melyben többek között az alábbiakat írta:

"Légy állhatatos és ki fogod állni a megpróbáltatásokat... csak te tudsz a helyzet magaslatára emelkedni. Jusson eszébe, hogy az a fajta vagy, amely a legjobbat adja, mint az olajbogyó a prés alatt... Ha valami segítségre van szükséged, vagy valami más dologra, ne habozz, közöld velem. Mint említettem, sok dologban rendelkezésedre állunk."

E levélben Kadarkay Árpád két azonos tartalmu xerox másolatot küldött, amely a Los Angeles Times október 30-i számában jelent meg. A cikket Pannónius álnév alatt írta a szerző, Kadarkay szerint azért, hogy óvja magyar barátait. A cikk címe: "Moszkvai stílusú elnyomás Budapesten. - Próbáltak beszédre készíteni, de nem sikerült nekik."

A levél tartalma: A kádár-rezsimet is - amelyet eddig a blokkon belül a leghumánusabbnak tekintettek - elérte a Moszkvából koncentrikus körökben terjedő "intellektuálisokat érintő elnyomás". "A kiadók és a szerzők most Aczél György, a magyar művészet és irodalom politburo cárjának a szigorú ellenőrzése alatt állnak, hogy ne kerüljön kiadásra semmi pártellenes írás."

"A budapesti marxisták elhallgattatása a kádár-rezsim valószínű tragédiáját mutatja, mely túlélte 1956 hírhedt fegyverét, most az Amerikai Kongresszusnál előszobázik, hogy kiterjesszék Magyarországra az amerikai tőke jótékony hatását, a legnagyobb kedvezmény elve alapján."

"Haraszti Miklós zárt tárgyalása e hónap végén, az első példája a kelet-európai költészet ellen folytatott bünyügyi procedurának."

Megbízható operatív adataink szerint a fenti cikket Pannónius álnéven Kadarkay Árpád USA állampolgár írta, mivel a cikkben közöltek megegyeznek Fehér Ferenc, Heller Ágnes és Kadarkay Árpád között lefolyt személyes beszélgetés tartalmával, amelyet 1973. augusztus 17-én tartottak. 1973. december 13-án Heller Ágnes, Vajda Mihály és Vajda Mihályné jelenlétében Fehér Ferenc kijelentette: László Dásy azt írta, hogy megjelent a Los Angeles-i Timesben egy ... "hülye cikk rólunk, amit Kadarkay mester alkotott, csak Pannónius álnéven."

Tekintve az álnév alatt irt és beküldött cikk társadalmi rendszerünkkel szembeni, ellenséges, izgató tartalmát a levelet végleg visszatartottuk.

B u d a p e s t , 1974. január 14.

Farkas Gyula r. örgy.
Farkas Gyula r.örgy.

K: 4 pld
1 pld Komárom m.
III/2. o.
1 pld 11-Cs-765. do.
1 pld táj. afo.
1 pld táj. ti.
Nytsz: 4/7-60